

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Jméno diplomantky

Marie Pyrihová

Název práce

The Social Construction of Nuclear Threat: US Nuclear Disarmament Discourse, 1945 - 2014

Konzultant práce

PhDr. Michal Smetana

Oponent práce

doc. PhDr. RNDr. Nikola Hynek, M.A.,
PgDip Res, Ph.D.

semestr/rok

LS 2014/2015

počet stran

138

počet znaků

248 852

Předložená diplomová práce (DP) představuje částečně přepracovaný text, který nebyl autorkou úspěšně obhájen při státní závěrečné zkoušce v lednu 2015. Tento posudek tak částečně reflektuje posun, ke kterému došlo od odevzdání předchozí verze DP.

Autorka se v DP zabývá dynamikou sociální konstrukce jaderné hrozby, se zaměřením na jaderný diskurs ve Spojených státech od počátku jaderného věku (1945) až do roku 2014. Zaměření na vývoj amerického jaderného odzbrojovacího diskursu považují po výzkumné stránce za potenciálně velmi přínosný. V kontextu nové vlny snah o globální jaderné ozbrojení v rámci tzv. „humanitární iniciativy“ se navíc jedná i o téma velmi aktuální.

DP má oproti předchozí verzi výrazně nižší počet stran, což je rozhodně vítané – původní rozsah 227 NS byl na DP velmi nestandardní a neopodstatněný. Bohužel k redukci textu došlo především formou snížení rozsahu jednotlivých kapitol a nikoliv primárně zúžení záběru práce. Zatímco zcela původní projekt DP měl být zaměřen na *disarmament discourse* – čemuž by odpovídal i současný název práce – v obou verzích samotné DP se autorka zabývá mnohem širěji a obecněji pojatým jaderným diskursem (*nuclear discourse*). V úvodní části se autorka zaměřuje na celou řadu komplexních fenoménů, které by si za jiných okolností zasloužily samostatné diplomové práce. Samotná velmi široce položená výzkumná otázka – *How has the construction of the nuclear threat within the U.S. nuclear discourse changed since 1945?* – je doplněna řadou dalších dílčích více či méně jasně vymezených otázek a cílů, mj. např.: vysvětlení (sic!) diskursu jaderných hrozeb; otázky související specificky s problematikou jaderné proliferaace; vliv sociálně konstruovaných hrozeb na diskurs jaderného odzbrojení a na protijaderné hnutí jako takové; analýza toho, zda a případně kdy bylo protijaderné hnutí schopno ovlivnit politiku vlády v jaderné oblasti; výzkum sekuritizačních kroků rozličných aktérů a analýzu *framingu* jednotlivých problémů atd.

Není současně jasné, jak údajně hlavní argument práce – *“that the U.S. was forced to change its nuclear strategy in order to cope with increasing horizontal proliferation”* – souvisí s těmito otázkami; a jak plánuje autorka po teoreticko-metodologické stránce

splnit všechny takto vymezené cíle. Výzkumná strategie v tomto směru nenabízí jasný postup. Autorka v úvodní části předkládá poměrně solidně zpracované pojednání o ontologicko-epistemologických předpokladech interpretativního výzkumu a diskursivní analýzy. Následně vymezuje svůj teoretický rámec na základě teorie sekuritizace v pojetí Kodaňské školy. Autorce se však bohužel nedaří propojení těchto prvků do jasné, koherentní výzkumné strategie, která by odpovídala vymezeným výzkumným otázkám a tezím.

V úvodní části je rovněž možné nalézt velmi stručný rozbor literatury, který odpovídá spíše základnímu popisu volby dat/zdrojů. Autorka se zde bohužel nepokusila vymezit se vůči autorům, kteří se zabývají daným tématem, a umístit tak DP do širšího kontextu akademické literatury ve svém oboru.

S výše uvedeným teoretickým rámcem autorka v DP pracuje jen zcela povrchním a nedůsledným způsobem. Z metodologického hlediska není možné daný text považovat za diskursivní analýzu. Velká část textu je pouhou deskripcí (ne nutně zcela nevydařenou) vývoje americké jaderné politiky/strategie a protijaderného hnutí, případně historického vývoje jaderného diskursu. Sloveso *securitize* sice autorka v práci hojně používá, ale spíše formou stručného konstatování, které není podloženo faktickým výzkumem, solidním metodickým postupem a důsledným využitím daného teoretického rámce.

V závěru DP autorka zdůrazňuje, že hlavním argumentem DP je následující tvrzení:

‘with more nuclear actors, the U.S. is forced to rely not only on nuclear offensive forces, but also on anti-nuclear defensive strategies’

Aniž bych chtěl zpochybňovat platnost této teze, je zcela nepochopitelné, jak je k ní možné dojít za použití diskursivní analýzy a teorie sekuritizace. Z nějakého důvodu je tento „hlavní argument“ zcela izolován od hlavní výzkumné otázky DP, která je v závěru diskutována zcela separátně. Ačkoliv závěr jako celek obsahuje řadu poznatků, se kterými je možné souhlasit, ve vztahu ke zvolené teorii a metodě jej není možné považovat za přesvědčivý.

V DP je současně možné ocenit následující kladné aspekty:

- Autorka ve své práci vychází z řady zajímavých dat, včetně mnoha primárních zdrojů.
- Po formální stránce diplomová práce zcela odpovídá základním standardům vědeckého textu. Na použité zdroje je vždy důsledně odkazováno. Autorka je konzistentní v dodržování citačního stylu. Oproti velké části studentských prací je zde zcela správně nakládáno s přímými citacemi. Seznam použité literatury je strukturovaný a odpovídá formálním požadavkům.
- Stylistická a jazyková úroveň diplomové práce je obecně na relativně dobré úrovni, což je třeba ocenit především vzhledem k tomu, že je psána v anglickém jazyce.

Práce odpovídá základním požadavkům kladeným na diplomové práce a doporučuji ji tedy k obhajobě. Potenciál odborného zpracování velmi zajímavého tématu však v tomto případě zůstal bohužel nevyužit. Jako konzultant práce musím rovněž opětovně vyjádřit lítost nad tím, že autorka nevyužila mé nabídky průběžně a systematicky práci konzultovat.

Navrhované hodnocení: **dobře**